

N:o 18.

Af Herr **Nils Nilsson** från Blekinge län: *Om inrättande af folkhögskolor i de särskilda länen samt om anvisande af anslag till dylika skolor.*

För hvar och en som vill vara en nyttig samhällsmedlem och inser huru okunnig man är i många stycken, uppstår också behof af vetande. Detta behof har på sednare tiden gjort sig mera gällande sedan sjelfstyrelse i viss mån öfverlåtits åt kommunerna. Ja, äfven jordbruket — landets första modernäring — kan icke längre medgifva att dess idkare skola famla i okunnighet, så vida icke svenska landtmännen skola stå långt bak-efter andra länders. Ja, jag påstår till och med, att vårt hårda klimat påkallar mera kunskaper hos jordbrukaren än som behöfs i de länder der skördarne gynnas af ett blidt luftstreck, och der tillgångar på kapital är rikare än för oss. Staten har visserligen gjort något för att bereda jordbrukaren någon teoretisk kunskap i sitt yrke. Jag säger något, ty ingen landtbruksskola är skyldig att mottaga flera än tolf lärningar; men hvad har staten gjort för att uppfostra landtmännens söner till medborgare? Icke kunna folkskolorna anses tillräckliga, der en lärare har öfver 100 lärjungar med olika kunskapsmått! För dem som vilja gå så kallade lärdomsvägen, och ingå på embetsmannabanan offras årligen millioner rdr till högre och lägre elementarskolor och akademier, men deremot är ingenting från statens sida gjordt för att skaffa jordbrukaren såsom samhällsmedlem det högre vetande, som fordras för att fylla sin plats i kommunen, i representationen o. s. v.

De folkhögskolor, som under senare åren blifvit bildade, hafva inrättats genom tillskott af enskilda personer, som klart insett behofvet deraf. Men billigheten fordrar väl att äfven detta blir en statens angelägenhet.

Jag får därför vördsamligen föreslå, att Riksdagen antingen beslutar inrättandet af folkhögskolor i hvarje län och anslår lön till behöfigt antal lärare och skolmateriel,

eller ock anslår minst 3,000 R:dr årligen till hvardera af de folkhögskolor, som nu äro inrättade i riket eller framdeles inrättas, samt bestämmer de vilkor under hvilka detta anslag får åtnjutas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1872.

Nils Nilsson,
från Blekinge.

Häruhi instämmer:

Peter Olsson

från Blekinge.

N:o 19.

Af Herr Jöns Persson: *Om beviljande af ökad lånemiddlar för befrämjande af utdikningar och vattenaftappningar, samt om vilkoren för dylika låns meddelande.*

Under så gynnsamma tider torde det för statsverket vara skäl att ställa utgifterna så, att man icke allenast förskonade landet från ytterligare skuldsättning, utan ock sökte uppmuntra och understödja sådana nyttiga företag, som för framtiden befrämjade landets väl. Detta är en af de största nödvändigheterna, att uppmuntra utdikningar på vattendränkta och sidlända trakter, mossar och myrer, om ej oberäknliga skador för framtiden skola uppkomma. Man må komma ihåg att en öfverdrifven i många orter förödande skogsafverkning pågår. Då skogarna blifvit afhuggna, återstår vidsträckta myrer och vattensjuka trakter, till stort men för den lilla redan odlade jorden. Det blir därför af nöden att något tänka på framtiden, äfven i detta fall. Detta är visserligen godt och väl, att man bygger jernvägar, men man må betänka att, der jernvägar framgå, förödas skogarne, och det således är lika nödvändigt bereda jordens odling; må man ej, af blindhet att få åka fort, åka bort landets framtida existens så väl i klimatiskt som i ekonomiskt afseende. Utan låtom oss, svenska folkets ombud, i tid vara